

El document del mes

Societat Urbanística. Projecte d'Urbanització Costa de Fora. "Paraiso de los Alfaques". 1959-1960

Possiblement, en la memòria de molts rapitencs hi ha el record de quan la Costa de Fora havia de convertir-se en una ciutat destinada al turisme. Parlem d'uns fets que van succeir entre la meitat dels anys 1960 i la dècada dels 1970 i que van tenir una forta repercussió mediàtica. Però el que no és tan conegut, és que aquest projecte no va ser el primer intent d'urbanitzar tot aquell espai que, avui, lliure de l'acció de l'home, és un dels grans atractius per aquells que vénen a visitar-nos.

Trobem un primer intent durant els anys 1959 i 1960 per part d'un grup d'inversors de Barcelona que pretenia la creació d'una societat que urbanitzés aquesta part del municipi. La societat s'havia d'anomenar "Paraiso de los Alfaques, S.A.", en la qual l'Ajuntament hi havia de participar amb la cessió dels terrenys. Com

veiem, el projecte no va reeixir, però va suposar una primera experiència per a un Ajuntament que cada cop sabia com d'afrontar millor altres propostes similars.

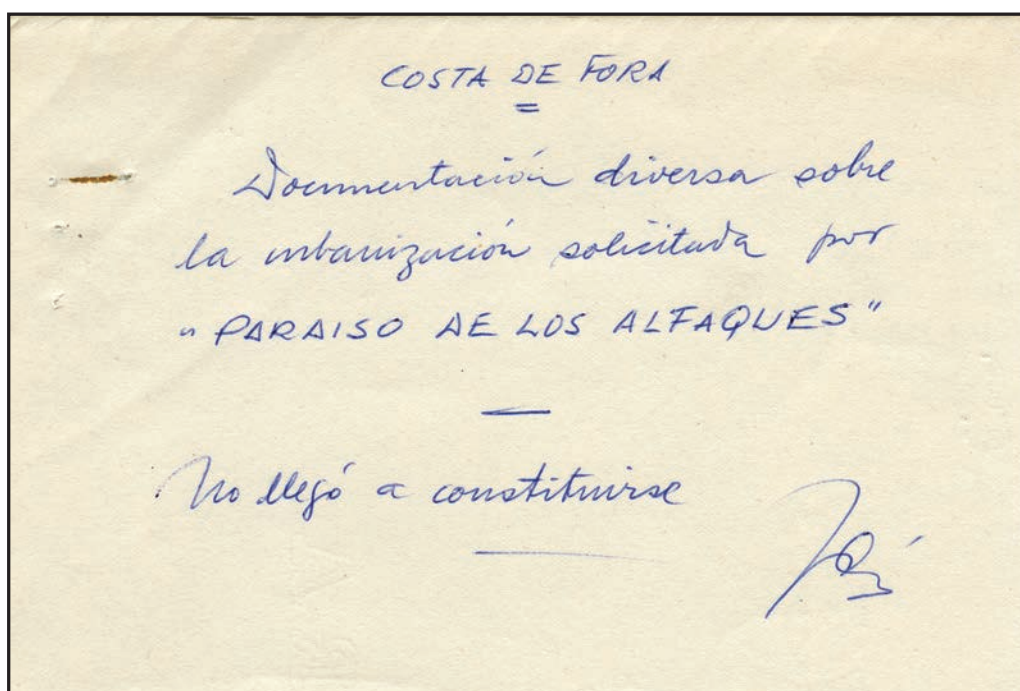
Gràcies al nostre *Document del Mes*, sabem que la intenció inicial del projecte era urbanitzar un terreny de 500 hectàrees i fer-hi arribar les infraestructures necessàries per fer-ho possible: portar-hi un cabal d'aigua potable (que en una primera etapa havien de ser de 50 m³ diaris), construir una carretera o fer un embarcador proper al Far de la Punta. El projecte, que s'hauria d'haver dut a terme en un període no superior als 10 anys, es financiaria gràcies a un capital social de 5.100.000 pessetes¹ aportat pel grup d'inversors.

A banda d'urbanitzar, també era objecte de la societat tota classe de "negocios de gestión urbanística,

inmobiliaria o de construcción, en el más amplio sentido, así como los derivados de la explotación de sus bienes, tanto directa como indirectamente". És a dir, que ho haurien controlat tot: els hotels, els comerços, els serveis públics, el transport, etc.

Si fem una ullada a la premsa buscant notícies sobre aquest projecte, veurem que no va tenir la mateixa incidència mediàtica que altres possibles inversions posteriors. És més, fins i tot, des d'un punt de vista intern de l'Ajuntament, sembla que es va fer el possible per portar-ho amb la màxima reserva². Potser s'escapava alguna cosa o es mirava de crear un corrent d'opinió quan un article de la Revista Ràpita de l'octubre de 1959 s'iniciava tot dient "¿Quién puede decir dónde terminan los sueños y dónde empieza la realidad?" i anava desgranant un somni que transformava l'erm de

la Costa de Fora en una gran ciutat turística. I ho feia tot presentant alguna de les infraestructures que, com l'abastament d'aigua i la creació d'un petit port, formaven part d'aquest primer projecte³. Mesos més tard, encara s'escapava alguna notícia a la revista Ràpita que informava de l'entrevista que els dies 6 i 7 de febrer de 1960 es va celebrar a l'Ajuntament amb diversos financers i un advocat.

Nota que informava sobre el contingut de la documentació que s'agrupava en la carpeta de l'expedient abans de ser catalogat per l'Arxiu Municipal

L'article també prometia la publicació del projecte en el següent número⁴, però com podia ser d'esperar, aquella documentació no es va publicar⁵. Abans també es va poder llegir entre línies, en la relació dels bons desitjos de l'alcalde Enrique Landete per l'any 1960, "*Que puedan resolverse satisfactoriamente unos principales asuntos en tramitación, de cuyo resultado la Ciudad, obtendría beneficios de considerable consideración*"⁶. Parlava d'aquest projecte? O potser s'estava referint als treballs de l'anexió del "*Barrio Español*" a la Ràpita?

Tanta reserva fa que avui no puguem donar resposta a per què no es va tirar endavant la inversió: No es van posar d'acord amb les clàusules de l'acord? No es podia accedir als permisos que s'havien de demanar als diferents ministeris que tenien interessos en l'espai (militars, d'informació i turisme, de governa-

ció, etc.)? Es necessitava més capital d'inversió?

No ho sabem pas, però sí que altres propostes van seguir existint. Durant aquells anys hi hagué un interès reeixit de donar una utilitat a aquella porció de terra que comportaria establir de forma clara els límits de la concessió de les salines⁷, rebre propostes per treure'n un profit agrícola⁸ o iniciar processos de subhastes i possibles cessions⁹. I, posteriorment la proposta de fer urbanitzable i turísticament aprofitable la Costa de Fora. Però aquesta és una història massa llarga que haurem de recordar en un proper document del mes.

¹ La participació es repartiria per igual entre els inversors amb accions de 1.000 pessetes cadascuna, mentre que l'Ajuntament obtindria el 10% d'aquestes participacions.

² En l'Acta del Ple de 14/09/1959 s'informa de l'acompanyament d'una "Comisión de Empresarios procedentes

de Barcelona" per examinar el terreny per si té possibilitat d'"*explotación industrial*". Però posteriorment no se'n fa cap més referència.

³ BAREA, Lorenzo; *¿Posible Realidad?*; Revista Rápita. Núm. 4. Octubre de 1959.

⁴ Revista Rápita. Núm. 8. Febrer de 1960. Pàg. 11.

⁵ Possiblement, una de les raons que no van fer que es publicés fou que l'arquitecte era la mateixa persona que havia d'ostentar la presidència del consell d'administració de la societat. Per cert, tampoc es conserva cap còpia del projecte a l'Ajuntament.

⁶ Revista Rápita. Núm. 7. Gener de 1960. Pàg. 2.

⁷ AMSCR; *Títol de Dret i de Possessió de Béns. Disputa límits Costa de Fora i INFOSA. 1957/1965.*

⁸ AMSCR; *Cessió d'Ús de Béns Immobles per Concessió o Arrendament. Proposta de constitució d'una societat de plantació d'arbres de rici a la Costa de Fora. 1957.*

⁹ AMSCR; *Venda de Béns Immobles. Subhasta terrenys a les salines (INFO-SA). Costa de Fora. Alfacs. 1960 - 1964.*

arquitecte tècnic
gabinet topogràfic
pèrit taxador

pacocarlesguàrdia
oficina i
assessoria
d'arquitectura
tècnica

mòbil 657 812 689
avgda. pare castro, 15
43540 sant carles de la ràpita
tel. 977 741 508 - fax 977 744 793
pcarles@rapitaxa.com
nif 40906583-w

arquitecte tècnic

- direcció d'obres
- control de qualitat
- coordinació de seguretat i salut
- reformes
- casetes de camp
- cèdules d'habitabilitat
- certificats i informes
- segregacions
- divisions horitzontals
- legalitzacions
- certificats d'eficiència energètica

gabinet topogràfic

- amidaments de tota classe de finques (rústiques i urbanes)
- aixecaments de plànols
- particions i segregacions
- parcel·lacions
- deslindes veïnals
- rectificacions de superfícies (cadastre, escriptures de propietat, ...)

pèrit taxador

- valoracions immobiliàries